

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SMULKAUS VERSLO RĖMIMO FONDO LĖŠŲ PANAUDOJIMO PAGRĮSTUMAS IR TEISĖTUMAS

2022 m. vasario 25 d. Nr. K7-2

Kėdainiai

Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Kėdainių rajono savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turta, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, veikia išvien dėl bendro tikslo.

Audito ataskaita skelbiama

Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos
interneto puslapyje adresu www.kedainiai.lt

TURINYS

SANTRAUKA	3
IŽANGA	5
AUDITO REZULTATAI	7
1. Savivaldybės smulkiojo verslo subjektų paramos lėšų naudojimo tvarka reglamentuota nepakankamai aiškiai.....	7
1.1 Nenumatytos paramos galimybės visoms smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų grupėms.....	8
1.2 Nereglamentuojamas komisijos narių interesų konfliktų valdymas.....	9
1.3 Nenustatyta kokiais atvejais sudaroma Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis.....	10
2. Skirtingi smulkiojo verslo subjektų paramos vertinimo kriterijai.....	11
3. Nepakankama suteiktos finansinės paramos panaudojimo kontrolė.....	14
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	15
PRIEDAI	
1 priedas Santrumpos ir sąvokos.....	16
2 priedas Audito apimtis ir metodai.....	17

Audito svarba

Smulkaus verslo parama bei šio sektoriaus rėmimo sistemos yra viena iš sudėtinių Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginių veiklos krypčių, kurių įgyvendinimu siekiama spręsti ekonomines, socialines, demografines ir kitas problemas.

Atsižvelgiant į smulkaus verslo paramos svarbą regiono konkurencingumui ir patrauklumui bei siekiant apžvelgti vienos iš Savivaldybės savarankiškųjų funkcijų vykdymą buvo atliktas auditas, kurio tikslas – įvertinti, ar teisėtai ir efektyviai veikia Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo paramos sistema, kuriant verslui palankią aplinką.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas - siekiant įvertinti Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo paramos priemonių teisėtumą ir efektyvumą, buvo nagrinėti šie klausimai:

- ar pakankamai ir tinkamai reglamentuota savivaldybės smulkiojo verslo fondo rėmimo parama;
- ar reglamentuotas smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos narių interesų valdymas ir komisijos narių rotacija;
- ar teisėtai ir efektyviai naudojama smulkiojo verslo rėmimo parama;
- ar vykdoma smulkiojo verslo subjektui suteiktos paramos panaudojimo kontrolė.

Audituojamas subjektas – Kėdainių rajono savivaldybė, Kėdainių rajono savivaldybės administracija ir Viešoji įstaiga Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras.

Audituojamas laikotarpis – 2020 – 2021 metai.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Pagrindiniai audito rezultatai

1. Savivaldybės smulkiojo verslo subjektų paramos lėšų naudojimo tvarka nepakankamai reglamentuota.
2. Pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą teikiamas prioritetas mažoms ir labai mažoms įmonėms, tačiau šis Įstatymas reglamentuoja neišskirti nei vieno iš smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų – vidutinių įmonių.
3. Nereglamentuojamas komisijos narių interesų konfliktų valdymas. Išanalizavus pateiktus dokumentus, matyti, kad kiekvienam komisijos nariui paliekama galimybė apsispręsti, kaip elgtis esant galimiems interesų konfliktams.
4. Nuostatuose nenustatyta kokiais atvejais sudaroma Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis.

¹ 3000-asis TAAIS “Veiklos audito standartas”, prieiga per internetą: <http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>.

5. Smulkią verslo rėmimo fondo komisija taiko skirtingus smulkią verslo subjektų paramos vertinimo kriterijus. Paraiškų vertinimo ir finansavimo siūlymų/sprendimų priėmimas yra išimtinė komisijos diskrecija (veiksmų laisvė), todėl komisija taikydamą tuos pačius reikalavimus atitinkantiems pareiškėjams siūlo skirti skirtingo dydžio finansinę paramą.

6. Smulkią verslo subjektų, gavusių paramą, veiklos tęstinumo vertinimui ir paramos lėšų panaudojimo kontrolei skiriama mažai dėmesio. Nenustatytos kontrolės procedūros dėl gautos paramos lėšų naudojimo, o nenustačius atsiskaitymo rodiklių už Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamą veiklą nėra galimybės įvertinti lėšų panaudojimo efektyvumo ir teisėtumo.

REKOMENDACIJOS

1. Inicijuoti Smulkią verslo rėmimo fondo nuostatų pakeitimą ir/ar patikslinimą, atsižvelgiant į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus.

1.1. Nuostatuose nustatyti interesų konfliktų valdymo priemonės.

1.2. Siekiant, kad būtų nepažeistas pareiškėjų teisėtas interesas iš anksto žinoti visas finansinės paramos skyrimo sąlygas, Nuostatuose reglamentuoti kokiais atvejais sudaroma Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis ir nustatyti kokius įsipareigojimus turi prisiimti paramos gavėjas.

2. Sudarant Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis su paramos gavėjais nustatyti už sutarčių vykdymo priežiūrą atsakingus asmenis.

3. Nustatyti stebėsenos funkcijas lėšų panaudojimo kontrolės procedūroms, kad būtų galima įvertinti finansinės paramos lėšų panaudojimo efektyvumą ir teisėtumą.

IŽANGA

Smulkaus ir vidutinio verslo plėtra yra labai svarbi Lietuvos ekonomikoje, nes jo išsivystymo lygis rodo šalies ekonominę padėtį. Dėl šios priežasties valstybė siekia skatinti naujų įmonių atsiradimą ir didinti plėtros galimybes. Siekdama sukurti verslui palankią teisinę ir ekonominę aplinką buvo priimtas Smulkiujo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas². Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 38 punkte³ įtvirtinta savarankiška savivaldybių funkcija – sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas. Šią funkciją savivaldybė atlieka pagal įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus savo bendruomenei ir jos interesais. Įgyvendinama šią funkciją savivaldybė turi sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo bei įgyvendinimo laisvę ir yra atsakinga už šios funkcijos vykdymą.

Ši sritis aktuali smulkioms ir vidutinėms įmonėms, kuriančioms naujas darbo vietas, skatinant savarankišką užimtumą ir verslo plėtrą. Įgyvendinama šią funkciją Kėdainių rajono savivaldybė (toliau – savivaldybė) įsteigė smulkiujo verslo rėmimo fondą (toliau – Fondas), kurio lėšas sudaro⁴:

- iš savivaldybės biudžeto skirtos tikslinės lėšos;
- įvairių rėmėjų tikslinė paskirtimi pervestos lėšos;
- užsienio ir tarptautinių organizacijų ir ES struktūrinių fondų skiriamos lėšos verslui plėtoti;
- kitų fondų skirtos lėšos;
- palūkanos už banke laikomas Fondo lėšas;
- paramos gavėjų gražintos lėšos.

Įvertinus Fondo paramos aktualumą 2020 – 2021 metais matyti, kad savivaldybė verslo subjektams skiria pakankamą dėmesį, o susidomėjimas savivaldybės teikiama parama didėja (žr. 1 lentelė).

1 lentelė

Savivaldybės smulkiujo verslo rėmimo fondo lėšų panaudojimas 2020 - 2021 metais

(Eur)

Eil. Nr.	Pavadinimas	2020 m.	2021 m.
1.	Metų pradžioje smulkiujo verslo fondo lėšų likutis	162 246,26	119 549,10
2.	Panaudota smulkiujo verslo rėmimui	75 059,55	105 075,24
3.	Sugražinta paskolų	32 362,39	18 244,03
4.	Metų pabaigoje smulkiujo verslo fondo lėšų likutis	119 549,10	32 717,89

Šaltinis: Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba pagal Apskaitos skyriaus duomenis.

Smulkiujo verslo subjektai, registruoti ir vykdančys veiklą Kėdainių rajono savivaldybėje, parama per 2020 metus pasinaudojo – 38 gavėjai, per 2021 m. – 49 gavėjai. Daugiausia smulkiujo verslo subjektų paramos kreipėsi dėl sukurtų naujų darbo vietų ir įrangos/technikos įsigijimo (žr. 2 lentelė).

² 1998-11-24 Smulkiujo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas Nr. VIII-935 (su vėlesniais pakeitimais).

³ 1994-07-07 LR Vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais),

⁴ 2019-12-20 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-285 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės smulkiujo verslo rėmimo fondo nuostatų patvirtinimo“, 5 p.

**Duomenys apie smulkią verslo rėmimo fondo paramos panaudojimo priemones
2020-2021 m.**

Eil. Nr.	Finansinės paramos priemonės pavadinimas	2020 metai		2021 metai	
		Gavėjų skaičius	Eur	Gavėjų skaičius	Eur
1.	Dalinis palūkanų kompensavimas už paskolas, gaunamas verslo kūrimui ar verslo plėtros projektams įgyvendinti (išskyrus paskolas apyvartinėms lėšoms).	2	2833,26	0	0
2.	Seminarų, mokymų ir kvalifikacijos kėlimo kursų išlaidų kompensavimas. Finansavimas skiriamas trumpalaikiams (ne ilgesniems kaip vieno mėnesio trukmės) darbuotojų mokymams, siekiant suteikti ir (ar) tobulinti jų profesinius gebėjimus, žinias ir įgūdžius.	4	840,00	5	1320,95
3.	Verslo planų, investicinių projektų ir kt. dokumentų rengimo išlaidų kompensavimas smulkią verslo subjektams.	1	275,00	2	1800,00
4.	Smulkią verslo subjektų dalyvavimo Lietuvoje ar užsienyje vykstančiose parodose, mugėse ir verslininkų misijose išlaidų kompensavimas. Finansavimo lėšos gali būti skiriamos tik faktiškai patirtoms dalyvavimo parodoje išlaidoms: registracijos mokesčiui, tuščio parodinio ploto nuomai, stendo dizainui ir įrangai; papildomai stendų įrangai ir paslaugoms; reklamos paslaugoms (reklaminių leidinių spausdinimas, įrašai kataloge); maitinės tarpininko paslaugoms ir krovos darbams; parodos eksponatų draudimui.	3	475,07	0	0
5.	Rinkodaros priemonių išlaidų dalinis kompensavimas. Jaunojo verslo subjektams (nuo paraiškos pateikimo veiklą registravę ne vėliau kaip prieš dvejus metus) kompensuojama reklaminių leidinių, skrajučių, stendų, iškaubų ir viešinimo paslaugų išlaidas.	6	1465,43	5	1050,00
6.	Parama skiriama įrangos ir darbo priemonių įsigijimui, kai smulkią verslo subjektas kuria naujas darbo vietas, kurias privalo išlaikyti ne mažiau kaip vienerius metus nuo darbo vietos įsteigimo.	16	28 576,46	24	56 361,99
7.	Parama skiriama įrangos/technikos įsigijimui, atitinkančioms 25 punkto krypties reikalavimus, įskaitant ir sezoninį verslą (įmonėms nuo paraiškos pateikimo veiklą registravusioms ne vėliau kaip prieš vienerius metus). M1 klasės transporto priemonėms ši paramos priemonė netaikoma. Parama neskiriama priemonėms, finansuojamoms iš kitų paramos šaltinių.	20	39 929,14	27	43 272,87
8.	Internetinės svetainės, internetinės programėlės ar internetinės parduotuvės sukūrimo išlaidoms iš dalies padengti pradantiems verslą subjektams (nuo paraiškos pateikimo veiklą registravę ne vėliau kaip prieš vienerius metus).	3	630,00	0	0
9.	Įmonės įregistravimo ir su įmonės įsteigimu susijusioms išlaidoms iš dalies padengti (steigimo dokumentų rengimo paslaugų išlaidoms, mokestis notarui ir Registrų centrui).	4	236,00	2	46,15
10.	Negyvenamųjų patalpų nuomos išlaidų dalinis kompensavimas (įregistruotoms sutartims Nekilnojamojo turto registre) veiklą pradantiems verslo subjektams (nuo paraiškos pateikimo veiklą registravę ne vėliau kaip prieš vienerius metus).	0	0	2	1223,28

Saltinis: Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba pagal Fondo duomenis.

AUDITO REZULTATAI

Pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis smulkiojo ir vidutinio verslo veiklą Lietuvoje Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas⁵ (toliau – Įstatymas), kuris apibrėžia smulkiojo ir vidutinio verslo subjektus (toliau – SVV), nustato SVV subjektams taikomas paramos formas. Įstatyme nustatyta, kad parama SVV subjektams teikiama pagal priemones, numatytas savivaldybių strateginio planavimo dokumentuose. Viena iš paramos rūšių – finansinės paramos priemonės. Savivaldybės, nustatydamos priemones, pagal kurias teikiama parama, ir atsižvelgdamos į konkrečios paramos tikslą, šios valstybės paramos gavėjams nustato paramos teikimo tvarką, kuri privalo būti vienoda visiems šios paramos siekiantiems subjektams. Vienodos paramos tvarkos nustatymas visiems šios paramos siekiantiems SVV subjektams – svarbus veiksnys įgyvendinant paramos teikimo skaidrumo ir objektyvumo principus.

1. Savivaldybės smulkiojo verslo subjektų paramos lėšų naudojimo tvarka reglamentuota nepakankamai aiškiai

Kėdainių rajono savivaldybės taryba (toliau – Savivaldybės taryba) rajono gyventojų verslumui bei įmonių konkurencingumui skatinti patvirtino Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatus⁶ (toliau – Nuostatai). Nuostatuose nustatyta Smulkiojo verslo subjektams paramos skyrimo reikalavimai, prioritetingos kryptys, priemonės ir finansavimo tvarka. Savivaldybės taryba kadencijos laikotarpiui sudarė smulkiojo verslo rėmimo fondo komisiją⁷ (toliau – komisija), kuri svarsto smulkiojo verslo subjektų pateiktas paraiškas ir pateiktus dokumentus, priima sprendimus dėl fondo lėšų skyrimo/neskyrimo. Savivaldybės tarybai sprendimų projektams parengti reikalingus dokumentus pateikia VšĮ Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras. Komisija dirba pagal Nuostatuose nustatytą tvarką, atskiro komisijos darbo reglamento nėra.

Pagal Nuostatų 25 punktą parama teikiama smulkiojo verslo subjektams, atsižvelgiant į šias prioritetingas kryptis:

- 25.1. verslą pradedantiems verslo subjektams nuo paraiškos teikimo datos veiklą registravusiems ne vėliau kaip prieš vienerius metus;
- 25.2. vykdančioms tautinio paveldo, tradicinių amatų plėtrą;
- 25.3. kurių veikla (gali būti ir sezoninė) plečiama ar kuriama nauja senamiestyje, miesto parkuose bei kaimiškoje rajono dalyje;
- 25.4. kurie kuria naujas darbo vietas;
- 25.5. jaunimo nuo 18 iki 29 m. verslo skatinimas;
- 25.6. vyresnių nei 50 m. asmenų verslo skatinimas;
- 25.7. neįgaliųjų asmenų verslo skatinimas;
- 25.8. inovatyvaus, netradicinio verslo kūrėjams.

Nuostatai nereglamentuoja kiek 25 punkte įvardintų prioritetingų kryptių turi atitikti smulkiojo verslo subjektas, kad pateikta paraiška būtų įvertinta kaip tinkama finansuoti – ar užtenka,

⁵ 1998-11-24 Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas Nr. VIII-935 (su vėlesniais pakeitimais) 2 str. 14 p., 5 str. 1 d., 6 str. 1 d. 2 p., 7 str.

⁶ 2019-12-20 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-285 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų patvirtinimo“.

⁷ 2019-05-31 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-105 „Dėl smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos sudarymo“.

kad ji atitiktų bent vieną iš kriterijų ar turėtų atitikti bent kelis iš jų, taip pat nenustatyta, kurie vertinimo kriterijai suteikia pirmenybę (yra svarbesni).

Nėra pakankamai aiškūs ir kai kurie kiti Nuostatuose įtvirtinti vertinimo kriterijai, pvz. Nuostatų 25.8 p. nustatyta prioritetinga kryptis „*inovatyvaus, netradicinio verslo kūrėjams*“, tačiau Nuostatai neatskleidžia, koks verslas vertintinas kaip inovatyvus, kas Nuostatų reglamentuojamų teisinių santykių apimtimi laikytina inovacija versle.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Nuostatai nereglamentuoja, kaip nustatomi paramos gavėjai tuo atveju, jeigu gaunamas didelis skaičius paraiškų ir jomis prašoma skirti daugiau finansinės paramos, nei turima lėšų – ar prašomos sumos visiems pareiškėjams proporcingai mažinamos, ar dalis paraiškų atmetama, ar priimami kitokie sprendimai.

Nuostatuose nustatyta, kad komisijos sprendimai įforminami protokolu⁸, tačiau nenustato terminų, per kuriuos komisija turi įvertinti gautas paraiškas. Nesant nustatytų paraiškų vertinimo terminų, jų vertinimas gali užtrukti nepagrįstai ilgai, todėl neužtikrinamas pareiškėjų teisėtas interesas žinoti galutinę datą, kada jie turėtų gauti jų paraiškų vertinimo rezultatus.

Nuostatų sąlygos reglamentuoja kada Fondo parama neteikiama ir paraiška nenagrinėjama. Manome reikėtų numatyti ir aplinkybę, kad Fondo parama neteikiama, kai pareiškėjas, anksčiau naudojosi Fondo finansine parama ir neįvykdė sutartyje numatytų įsipareigojimų.

Nuostatuose nenumatyta, kaip informuojamas pareiškėjas ir per kiek dienų, kai komisija išnagrinėjusi pateiktą paraišką ir dokumentus priima sprendimą neteikti siūlymo Savivaldybės tarybai dėl paramos skyrimo. Audito metu nustatyta, kad pagal komisijos darbo praktiką komisija smulkiojo verslo subjektui išsiunčia pranešimą raštu, kuriame pateikiamas protokolo išrašas su nurodytomis atmetimo skirti finansinę paramą priežastimis.

Nuostatuose nenustatyta ir pagal komisijos pateiktus dokumentus matyti, neprašoma, kad smulkiojo verslo subjektas, kuris siekia gauti finansinę paramą deklaruotų savo, kaip smulkiojo ir vidutinio subjekto, statusą, kaip nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos apraše⁹.

Pastebėjimas. Inicijuoti Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų pakeitimą ir/ar patikslinimą.

1.1 Nenumatytos paramos galimybės visoms smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų grupėms

Įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje¹⁰ numatyta, kad smulkiojo ar vidutinio verslo subjektas – labai maža, maža ar vidutinė įmonė, atitinkanti šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas, arba verslininkas, atitinkantis šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytas sąlygas.

Šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad verslininkas SVV statusą gali deklaruoti nuo verslo liudijimo įsigijimo dienos arba nuo individualios veiklos įregistravimo mokesčių administratoriuje dienos, arba nuo ūkininko ūkio įregistravimo dienos. Taigi, SVV subjektai yra labai maža, maža ar vidutinė įmonė, fiziniai asmenys, dirbantys pagal verslo liudijimus ar vykdantys individualią veiklą, taip pat ūkininkai, atitinkantys nustatytus finansinius bei samdomų darbuotojų skaičiaus kriterijus.

Nuostatuose nustatyta, kad finansinė parama gali naudotis smulkiojo verslo subjektai, jei jie atitinka Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnio 2 (maža įmonė) ir 3 (labai maža įmonė) dalies nuostatas, yra įregistruoti ir vykdantys veiklą savivaldybės

⁸ 2019-12-20 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-285 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų patvirtinimo“ 15 p.

⁹ 2008-03-26 Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašas Nr. 4-119 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ 1998-11-24 Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas Nr. VIII-935 (su vėlesniais pakeitimais).

teritorijoje¹¹. Nuostatuose nenumatytos vidutinės įmonės ir tai galimai neatitinka Įstatymo reikalavimų¹². Mūsų nuomone, teisę į savivaldybės paramą turi turėti visi Įstatyme numatyti subjektai. Pagal Įstatymą gali būti nustatytas prioritetas mažoms ir labai mažoms įmonėms¹³, tačiau negalima išskirti vieno iš SVV subjektų – vidutinių įmonių, joms apskritai nenumatant galimybės gauti paramą.

Pastebėjimas. Svarstyti dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nurodytų visų subjektų galimybės paramai gauti.

1.2 Nereglamentuojamas komisijos narių interesų konfliktų valdymas

Komisijos sprendimai turi būti grindžiami tik objektyvia ir nešališka komisijos narių veikla. Nuostatuose nereglamentuojamas interesų konfliktų valdymas rengiant, svarstant ir priimant sprendimus. Pagal pateiktus dokumentus matyti, kad pagal darbo praktiką¹⁴ nusišalinama nuo sprendimų, susijusių su paramos skyrimu smulkiojo verslo subjektams, kuriuose komisijos nariams yra artimi asmenys, tačiau kiekvienam komisijos nariui paliekama galimybė apsispręsti, kaip elgtis esant galimiems interesų konfliktams. Komisijos nariai sprendimus turėtų priiminėti nešališkai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamiesi visų pareiškėjų lygiateisiškumo, abipusio pripažinimo ir skaidrumo principais. Tokia situacija susidaro dėl to, kad, kaip jau buvo minėta, Nuostatuose nereglamentuojamas interesų konfliktų valdymas rengiant, svarstant ir priimant sprendimus. Tad svarbu nustatyti galimų interesų konfliktų valdymo priemonės – galimų interesų deklaravimą bei įpareigojimus nusišalinti nuo sprendimų rengimo, svarstymo ir priėmimo esant nurodytiems interesų konfliktams.

Taip pat pažymėtina, kad Nuostatai nereglamentuoja Komisijos nariams pateiktos konfidencialios informacijos saugojimo ir naudojimo. Smulkiojo verslo subjektų pateiktos konfidencialios informacijos, kaip ir nešališkumo reikalavimai ir jų laikymasis, paliekami kiekvienam komisijos nariui spręsti savo nuožiūra.

Audito metu nenustatyta galimų šališkumo atvejų dėl egzistuojančių privačių interesų.

Pastebėjimas. Atsižvelgdami į Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalį¹⁵ ir siekdami skaidrios ir objektyvios komisijos veiklos siūlome nuostatuose nustatyti interesų konfliktų valdymo priemones, numatančias komisijos nariui ne tik draudimą balsuoti, bet ir dalyvauti rengiant, svarstant sprendimus, jeigu šie sprendimai yra susiję su jo privačiais interesais, bei reglamentuoti nusišalinimo procedūrą.

1.3 Nuostatuose nenustatyta kokiais atvejais sudaroma Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis

Pagal Nuostatų 39.1 punktą „*Paramos gavėjas, gavęs finansinę paramą pagal priemonę 26.6, bet panaikinęs įsteigtą darbo vietą per pirmuosius 12 mėnesių nuo jos įsteigimo (pritaikymo) arba*

¹¹ 2019-12-20 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-285 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų patvirtinimo“ 2.1 p., 29 p.

¹² 1998-11-24 Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas Nr. VIII-935 (su vėlesniais pakeitimais), 7 str.

¹³ 1998-11-24 Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas Nr. VIII-935 (su vėlesniais pakeitimais), 5str. 2d.

¹⁴ 2020-02-04 Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. 1.

2020-06-15 Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. 5.

2020-09-09 Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. 6.

2020-12-01 Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. 8.

¹⁵ 1997-07-02 Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas Nr. VIII-371 (su vėlesniais pakeitimais).

pasinaudojęs finansine parama pagal priemonę 26.7 ir pardavęs ar kitaip praradęs įsigytą įrangą/techniką per minėtą laikotarpį, Smulkiojo verslo rėmimo fondui turi grąžinti visą finansinę paramą, gautą iš šio fondo“.

Nuostatuose nenustatyta per kiek dienų paramos gavėjas turi grąžinti paramą, kas pateikia pretenziją dėl paramos grąžinimo. Nuostatai taip pat nereglamentuoja, kokiais atvejais pasirašoma Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis (toliau – Sutartis), per kiek dienų nuo Savivaldybės tarybos sprendimo priėmimo ji turi būti pasirašyta. Nuostatai visų Sutarties sąlygų nereglamentuoja, todėl yra neaišku, kokius įsipareigojimus sutartimi turi prisiimti paramos gavėjas. Taip pažeidžiamas pareiškėjų teisėtas interesas iš anksto žinoti visas finansinės paramos skyrimo sąlygas. Sutartyse nenurodomas už sutarčių vykdymo priežiūrą atsakingas asmuo, kuris prižiūri sutartyse numatytų įsipareigojimų vykdymą, kaip nustatyta Kėdainių rajono savivaldybės administracijos sutarčių rengimo, derinimo, pasirašymo ir vykdymo tvarkos apraše¹⁶.

Audito metu nustatyta, kad Sutartys, pasirašomos pagal nuostatų 26.6 ir 26.7 punktus¹⁷, t. y. kai parama skiriama įrangos ir darbo priemonių įsigijimui, kai smulkiojo verslo subjektas kuria naujas darbo vietas ir privalo išlaikyti ne mažiau kaip vienerius metus nuo darbo vietos įsteigimo ir įrangos/technikos įsigijimui (įmonėms nuo paraiškos pateikimo veiklą registravusioms ne vėliau kaip prieš vienerius metus).

Audito metu nustatyta, kad pasitaiko atvejų, kai sutartis pasirašoma ne tik dėl aukščiau minėtų Nuostatų punktų, bet ir rinkodaros priemonių įsigijimo¹⁸. Rinkodaros priemonių išlaidos kompensuojamos pagal Nuostatų 26.5 punktą ir, kaip nustatyta audito metu Sutartis nesudaroma.

Pažymėtina, kad pagal teisėkūros principus¹⁹ toks teisėkūros modelis, kai reikšmingos teisės aktų nuostatos nepateikiamos nei teisės akte nei teisės akto prieduose nėra tinkamas reglamentavimas. **Pastebėjimas.** Nuostatuose turėtų būti reglamentuota kokiais atvejais sudaroma Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis ir nustatyti kokius įsipareigojimus turi prisiimti paramos gavėjas bei nurodyti atsakingus asmenis už sutarties vykdymo priežiūrą.

2. Skirtingi smulkiojo verslo subjektų paramos vertinimo kriterijai

Nuostatuose nustatyta, kad Fondo lėšos naudojamos rajono gyventojų verslumui bei įmonių konkurencingumui skatinti, naujoms darbo vietoms steigti, naujoms prekėms ir paslaugoms kurti, pažangioms technologijoms diegti, netradiciniam verslui plėsti²⁰.

Savivaldybės patvirtintų strateginių planų programose „Parama verslui ir verslo plėtrai“ priemonei „Teikti finansinę paramą verslą pradedantiems ar sunkumų patiriantiems SVV subjektams Kėdainių rajone per savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondą“ nustatytas vertinimo kriterijus - patenkintų paraiškų skaičius – 2020 m. - 20, 2021 m. - 35.

Audito metu surinkus informaciją, nustatyta, kad minėta priemonė pagal audituojamu laikotarpiu galiojusį vertinimo kriterijų buvo įvykdyta planuojamomis apimtimis, tai yra patenkintų paraiškų skaičius buvo: 2020 m. – 38, 2021 m. - 49. Patenkintų paraiškų skaičiaus augimas rodo, kad smulkiojo verslo subjektų rėmimo parama yra aktuali.

¹⁶ 2020-05-05 Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. AD-1-465 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos sutarčių rengimo, derinimo, pasirašymo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁷ 2019-12-20 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-285 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų aptvirtinimo“ 26.6 ir 26.7 punktai.

¹⁸ 2020-07-10 Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis Nr. VP-780.

¹⁹ 2012-09-18 Teisėkūros pagrindų įstatymas Nr. XI-2220, 3str.

²⁰ 2019-12-20 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-285 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų patvirtinimo“ 20 p.

Pažymėtina, kad Nuostatuose nenustatyta aiški paraiškų finansavimo dydžio nustatymo sistema. Įvertinus 2020 – 2021 m. Smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžių protokolus nustatyta, kad paraiškų vertinimo ir finansavimo siūlymų/sprendimų priėmimas yra išimtinė komisijos diskrecija (veiksmų laisvė), komisija taikydama tuos pačius reikalavimus atitinkantiems pareiškėjams gali skirti skirtingo dydžio finansinę paramą.

Nustatyta atveju, kai komisija nesivadovauja Nuostatais, nes skirdama paramą tokioms pačioms priemonėms kompensuoti priima skirtingus sprendimus dėl paramos skyrimo, pvz:

- Svarstyta „Wideline logistics“ paraiška dėl įsigytos technikos pirkimo (1 vilkikas) sukūrus dvi naujas darbo vietas. Komisija priima sprendimą padengti dalį išlaidų – 4 000,00 Eur dviejų naujų darbo vietų sukūrimui²¹, tačiau svarstant MB „Piscator“ paraišką dėl įsigytos įrangos (jūrinis konteineris – šaldytuvas) sukūrus dvi naujas darbo vietas komisija nusprendė kompensuoti sandėlininko – akvakultūros ūkio darbuotojo darbo vietą, nes pirktas jūrinis konteineris – šaldytuvas tiesiogiai susijęs su minėta įsteigta darbo vieta, o įdarbintas vairuotojas – sandėlininkas, komisijos nuomone, neaišku kiek laiko dirbs vairuotoju, o kiek sandėlyje²², todėl nusprendė siūlyti kompensuoti vienos darbo vietos įkūrimą – 2 000,00 Eur.

- 2020-12-01 svarstyta UAB „Jurentus“ paraiška dėl įsigytos įrangos/darbo priemonių (krovininis automobilis, du stacionarūs kompiuteriai) sukūrus dvi naujas darbo vietas. Komisija priėmė sprendimą dalinai kompensuoti už krovininį automobilį – 2 000,00 Eur ir už vieną stacionarų kompiuterį²³, nors Nuostatai nereglamentuoja kiek vienas subjektas gali gauti paramos dėl kompiuterinės technikos įsigijimo. Komisija tokio sprendimo motyvų nenurodo.

Taip pat audito metu nustatyta, kad smulkiojo verslo subjektui parama dalinai skiriama nuostatuose nenustatytais pagrindais, pvz.:

- VŠĮ Langakių savarankiško gyvenimo namai įsigytos įrangos dalinio kompensavimo sukūrus naują darbo vietą. Priimta darbuotoja dirba ne pilną darbo dieną, todėl komisija priima sprendimą įsigytą įrangą kompensuoti tik pusę sumos²⁴, nors pagal Nuostatus nėra ribojama finansuojama suma pagal darbo laiką.

Nuostatuose nėra išskirta ir nustatyta, kad sukūrus naują darbo vietą ne pilną darbo dieną, parama skiriama proporcingai darbo laikui, toks paramos dalinis skyrimo pagrindas nenumatytas.

Tokie komisijos sprendimai nepagrįsti, nes tokių paraiškų nekompensavimo kriterijų nuostatuose nėra, neaišku kuo vadovaujantis nustatoma finansuojama dalis. Taip pažeidžiamas pareiškėjų teisėtų lūkesčių principas, neužtikrinamas paramos skyrimo skaidrumas.

Komisija, priimdama sprendimus dėl paramos skyrimo/neskyrimo, protokole turi nurodyti tokio sprendimo teisinį pagrindą, numatytą Nuostatuose.

Nustatyta atveju, kai komisija priimdama sprendimus skirti paramą pagal Nuostatų 26.7 punktą „Parama skiriama įrangos/technikos įsigijimui, atitinkančioms 25 punkto krypties

²¹ 2021-09-07 Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. 8.

²² 2020-12-01 Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. 8.

²³ 2020-12-01 Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. 8.

²⁴ 2021-04-07 Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. 5.

reikalavimus, įskaitant ir sezoninį verslą (..)“, Nuostatų 2.3 p.²⁵ apibrėžia kas laikoma įranga/technika, nesivadovauja aukščiau minėtu punktu ir priima sprendimą paramą skirti už priemones, kurios neįeina į įrangos/technikos apibrėžimą, pvz:

-
- MB „Jurgė“ paraiškos dalis dėl įsigytų priemonių kompensavimo - 512,66 Eur. Prie paraiškos pateiktos PVM sąskaitos faktūros, kuriose nurodoma, kad perkamos metalinės žvakidės, dirbtinių rožių ir kitų gėlių žiedai, papuošimai – rutuliai²⁶.
-

Siekiant skaidraus ir tikslingo savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo atkreipiame dėmesį, kad savivaldybės paramą gauti skirtingiems verslo subjektams turi būti taikomi vienodi principai pagrįsti objektyviais kriterijais. Komisija svarstydamą ir vertindama ar pareiškėjas atitinka sąlygas pagal nuostatus, turi vertinti ir ar jo vykdoma ekonominė veikla atitinka Savivaldybės Strateginių dokumentų nuostatus ir uždavinius, kuriuose nustatyta programos priemonė „Teikti finansinę paramą verslą pradedantiems ar sunkumų patiriantiems SVV subjektams²⁷“, nes pasitaiko atveju, kai komisija galimai neįvertinusi visų ekonominių rodiklių priima sprendimą ir teikia siūlymą kompensuoti įrangos įsigijimą daugiau nei 30 metų veikiančiai įmonei, kuri pagal pateiktus dokumentus neturi finansinių sunkumų, pvz.:

-
- UAB „Josvainių gelės“ padengtos išlaidos įrangos įsigijimui (priekabos sukabinimo įtaisais) naujos darbo vietos steigimui – 1 996,50 Eur
-

Smulkiojo verslo subjektams teikiama parama turėtų būti koncentruota ir gerai pamatuota, atsižvelgiant tiek į patį verslą, tiek į jo socialinę bei makroekonominę įtaką.

Siekiant, kad smulkiojo verslo subjektams parama būtų naudojama kiek įmanoma efektyviau ir skaidriau, kad finansinę paramą gautų verslą pradedantys ar sunkumų patiriančios įmonės, tikslinga prie priemonės „Parama skiriama įrangos ir darbo priemonių įsigijimui, kai smulkiojo verslo subjektas kuria naujas darbo vietas (...)“ nustatyti papildomus kriterijus.

Patikrinus komisijos surinkus dokumentus nustatyta, kad pasitaiko atveju, kai komisija ne visada vadovaujasi Nuostatų 37 punktu, kad visi pateikti dokumentai turi būti patvirtinti fizinio asmens/ įmonės vadovo parašu ir antspaudu (jei įmonė naudoja), pvz: 2020-05-06 UAB „Vilainių autopaslaugos“; 2020-10-12 MB „Karkaso gaminiai LT“²⁸; 2021-09-01 MB „Statkasa“²⁹; 2021-

²⁵ „Įranga /technika - ilgalaikis materialus turtas, kuriam pagal verslo apskaitos standartus priskiriamos mašinos ir įranga, prietaisai ir įrankiai bei kiti įrenginiai“.

²⁶ 2021-04-19 Nr. EHIP005265, 2021-04-23 KKA20 Nr. 00665, 2021-04-23 Nr. MGS0011404, 2021-03-05 Nr. MGS0010687, 2021-02-19 Nr. MGS0010407, 2021-03-08 KSA21 Nr. 1540, 2021-03-15 Nr. MGS0010801, 2021-03-01 Nr. EHIP004462, 2021-03-16 Nr. EHIP004789, 2021-04-18 ERA Nr. 708930.

²⁷ 2019-12-20 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-270 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2020-2022 metų strateginio veiklos plano tvirtinimo“; 2020-09-25 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-187 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 20 d. sprendimo Nr. TS-270 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2020-2022 metų strateginio veiklos plano tvirtinimo“ pakeitimo; 2020-12-18 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-287 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano tvirtinimo“; 2021-09-24 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-202 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 18 d. sprendimo Nr. TS-287 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano tvirtinimo“ pakeitimo.

²⁸ 2020-08-21 mokėjimo nurodymas Nr. 16 ir 2020-08-24 mokėjimo nurodymas Nr. 18.

²⁹ Transporto priemonės registracijos liudijimas.

08-30 MB „Orvėjas“³⁰; 2021-08-20 UAB „Eusva“³¹; 2021-09-15 MB „Jolanga“³² papildomai gauti nepatvirtinti dokumentai.

Manome, kad vertinant paramos skyrimą dėl technikos įsigijimo prie paraiškos turi būti pateiktas transporto priemonės registracijos liudijimas, kuriame nurodomi duomenys apie transporto priemonę ir jo savininką. Tai yra svarbus dokumentas transporto priemonės registracijos procese, transporto priemonės kilmę nustatantis ir griežtos atskaitomybės dokumentas. Komisija skirtingiems verslo subjektams skirtingai taiko paraiškų priėmimo kriterijus dėl technikos įsigijimo - prie paraiškų nepateikti transporto priemonių registracijos liudijimai, įrodantys kad transporto priemonės registruotos ir priklauso pareiškėjams, kurie kreipiasi finansinės paramos, pvz: UAB „Tranffesta“³³, MB „Rimvydo paslaugos“³⁴, MB „Richone Logistic“³⁵, MB „Wideline logistics“³⁶, o kitų pareiškėjų, pvz. UAB „Transone“³⁷, UAB „Translaimas“³⁸, MB „Jolanga“³⁹ prie paraiškų pridėti dokumentai įrodantys, kad transporto priemonės registruotos įmonių vardu.

Komisijos darbe pasitaiko atvejų, kai nagrinėjama paraiška dėl technikos įsigijimo ir paramos skyrimo nepridedamas transporto priemonės registracijos liudijimas, kad transporto priemonė registruota įmonės vardu, o sąskaita faktūra pateikta nevalstybine kalba⁴⁰, kito pareiškėjo MB „Tomadeco“ paraiškoje nurodyta, kad pirko medžio frezavimo stakles, tačiau sąskaita taip pat pateikta nevalstybine kalba⁴¹. Manome, kad reikėtų spręsti, ar kartu su prašymu pateikiami dokumentai nevalstybine kalba būtų įstatymų nustatyta tvarka išverti į valstybinę kalbą⁴².

Pastebėjimas. Siekiant skaidraus ir tikslingo savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo skiriant paramą skirtingiems verslo subjektams, taikyti vienodus principus pagrįstus objektyviais kriterijais.

3. Nepakankama suteiktos finansinės paramos panaudojimo kontrolė

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą⁴³, Vietos savivaldos įstatymą⁴⁴ savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojui nustatoma atsakomybė dėl asignavimų naudojimo teisėtumo ir pagrįstumo, todėl Savivaldybės biudžeto lėšos turi būti naudojamos atsakingai ir efektyviai. Nuostatuose smulkiojo verslo subjektų kontrolės ir stebėsenos funkcijos, įgyvendinant smulkiojo verslo subjektų rėmimą nenurodytos, komisija siūlydama skirti finansinę paramą turi įvertinti visas aplinkybes ir naudą, kurią įgyvendinus, gautų ne tik tiesioginis paramos gavėjas, bet ir Kėdainių rajono savivaldybės bendruomenės nariai, realiai besinaudojantys ar galintys ir norintys naudotis smulkiojo verslo kuriamomis paslaugomis ir prekėmis.

Audito metu pasirinktinai buvo patikrinti smulkiojo verslo paramos gavėjai - MB „Šilelio masažo studija“, Violeta Galinienė, vykdanči individualią veiklą, MB „Sena linija“, II „Bilturas“, MB

³⁰ 2021-08-02 išankstinio apmokėjimo sąskaita Nr. ORD 9222v1.

³¹ PVM sąskaita faktūra Nr. A Nr. 015-MORI-0702; 2021-06-22 išankstinė PVM sąskaita faktūra.

³² 2021-08-02 išankstinio apmokėjimo sąskaita Nr. 12.

³³ 2020-05-26 UAB „Tranffesta“ paraiška.

³⁴ 2020-07-17 MB „Rimvydo paslaugos“ paraiška.

³⁵ 2021-05-05 MB „Richone Logistic“ paraiška.

³⁶ 2021-07-08 MB „Wideline logistics“ paraiška.

³⁷ 2021-05-06 UAB „Transone“ paraiška.

³⁸ 2021-07-08 UAB „Translaimas“ paraiška.

³⁹ 2021-09-15 MB „Jolanga“ paraiška.

⁴⁰ UAB „Tranffesta“ 2020-01-17 sąskaita faktūra Nr. 85980.

⁴¹ 2021-04-02 sąskaita.

⁴² 1995-01-31 LR valstybinės kalbos įstatymas Nr. I-779 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str.

⁴³ 1990-07-30 LR Biudžeto sandaros įstatymas Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 5 str.

⁴⁴ 1994-07-07 LR Vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 10⁴ str.

„Martyno apdaila“, MB „Richone Logistics“ ir nustatyta, kad paramos gavėjai vykdo veiklą ir sutartinius įsipareigojimus.

Nuostatai nereglamentuoja, kaip savivaldybės administracija kontroliuoja, ar paramos gavėjas tinkamai vykdo pagal sutartį prisiimtus įsipareigojimus. Pvz:

-
- MB „Tomadeco“⁴⁵ tarybos sprendimu⁴⁶ skirta parama įsigytos technikos daliniam kompensavimui – 3 000,00 Eur. Pareiškėjas paraiškoje nurodo, kad buvo iš Kinijos užsakytos medžio frezavimo staklės, stakles planavo sumontuoti, veiklą pradėti ir įdarbinti 2 darbuotojus 2021 m. spalio mėnesį.
-

Audito metu patikrinus kaip paramos gavėjas vykdo įsipareigojimus nustatyta, kad pardavimų produkcijos gamyba nevyksta, įdarbintų darbuotojų nėra, šiuo metu vyksta produktų bandymo procesas.

Savivaldybei įgyvendinant smulkiojo verslo subjektų finansinę paramą Nuostatuose mažai dėmesio skiriama subjektų, gavusių paramą, veiklos tęstinumo vertinimui ir paramos lėšų panaudojimo kontrolei, o nenustačius atsiskaitymo rodiklių už Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamą veiklą nėra galimybės įvertinti lėšų panaudojimo efektyvumo ir teisėtumo.

Pastebėjimas. Nustatyti stebėsenos funkcijas lėšų panaudojimo kontrolės procedūroms, kad būtų galima įvertinti finansinės paramos panaudojimo efektyvumą ir teisėtumą.

⁴⁵ 2021-08-13 MB „Tomadeco“ paraiška.

⁴⁶ 2021-10-29 Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-261 „Dėl paramos suteikimo iš Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo MB Tomadeco“.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
	Kėdainių rajono savivaldybės merui:		
1.	Inicijuoti Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų pakeitimą ir/ar patikslinimą, atsižvelgiant į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus.	iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų nauja redakcija
1.2	Nuostatuose nustatyti interesų konfliktų valdymo priemonės.	iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų nauja redakcija
1.3	Siekiant, kad būtų nepažeistas pareiškėjų teisėtas interesas iš anksto žinoti visas finansinės paramos skyrimo sąlygas Nuostatuose reglamentuoti kokiais atvejais sudaroma Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis ir nustatyti kokius įsipareigojimus turi prisiimti paramos gavėjas.	iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų nauja redakcija
2.	Sudarant Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis su paramos gavėjais nustatyti už sutarčių vykdymo priežiūrą atsakingus asmenis.	iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų naujoje redakcijoje pridamas priedas - Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis su pakeitimais
3.	Nustatyti stebėsenos funkcijas lėšų panaudojimo kontrolės procedūroms, kad būtų galima įvertinti finansinės paramos lėšų panaudojimo efektyvumą ir teisėtumą.	iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatų naujoje redakcijoje papildyti kontrolės procedūromis

Savivaldybės kontrolierė

Zita Valiauskienė

Vyr. specialistė Laimutė Paškevičienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos „Kėdainių rajono savivaldybės smulkaus verslo rėmimo fondo lėšų panaudojimo pagrįstumas ir teisėtumas" 1 priedas

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

Savivaldybė - Kėdainių rajono savivaldybė.

Savivaldybės taryba – Kėdainių rajono savivaldybės taryba.

Savivaldybės administracija – Kėdainių rajono savivaldybės administracija.

Įstatymas – Lietuvos Respublikos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas.

SVV - smulkio ir vidutinio verslo subjektai.

SV subjektai – smulkiojo verslo subjektai.

Fondas – smulkiojo verslo rėmimo fondas.

Turizmo ir verslo centras – VšĮ Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras.

Nuostatai - Kėdainių rajono savivaldybės Smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatai.

Komisija – Kėdainių rajono smulkiojo verslo rėmimo fondo komisija.

Parama – Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo subjektams teikiama finansinė parama.

Paramos gavėjas – smulkiojo verslo subjektas, kuriam komisija konkurso sąlygose nustato teisę į finansinę paramą.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas - siekiant įvertinti vykdytų Kėdainių rajono savivaldybės verslo paramos priemonių teisėtumą ir efektyvumą, buvo nagrinėti šie klausimai:

- ar pakankamai ir tinkamai reglamentuota savivaldybės smulčiojo verslo fondo rėmimo parama;
- ar reglamentuotas smulčiojo verslo rėmimo fondo komisijos narių interesų valdymas ir komisijos narių rotacija;
- ar teisėtai ir efektyviai naudojama smulčiojo verslo rėmimo parama;
- ar vykdoma suteiktos smulčiojo verslo finansinės paramos panaudojimo kontrolė.

Audituojamas subjektas – Kėdainių rajono savivaldybė, Kėdainių rajono savivaldybės administracija ir Viešoji įstaiga Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras.

Audituojamas laikotarpis – 2020 – 2021 metai.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁴⁷. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
Savivaldybės smulčiojo verslo subjektų paramos lėšų naudojimo tvarka reglamentuota nepakankamai aiškia	<p>Dokumentų peržiūra. Nagrinėti: Vietos savivaldos įstatymas; Teisėkūros pagrindų įstatymas; Lietuvos Respublikos smulčiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas; Kėdainių rajono savivaldybės smulčiojo verslo rėmimo fondo nuostatai; Kėdainių rajono savivaldybės strateginiai 2020-2022, 2021-2023 metų veiklos planai. Savivaldybės tarybos sprendimai, administracijos įsakymai, susiję su smulčiojo verslo rėmimo fondo parama.</p> <p>Duomenų analizė – analizavome savivaldybės smulčiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolus, savivaldybės strateginiuose dokumentuose planuojamus tikslų ir uždavinių įgyvendinimo rodiklius ir veiklos ataskaitose pateiktus duomenis apie jų įgyvendinimą. SV subjektų dokumentai - paraiškos, pridedami dokumentai, lėšų naudojimo sutartys.</p> <p>Apklausa žodžiu (tiesioginis interviu): Pokalbiai su Apskaitos ir Teisės ir personalo skyriais, Kėdainių rajono smulčiojo verslo</p>	Įvertinti, ar pakankamai ir tinkamai reglamentuota savivaldybės smulčiojo verslo fondo rėmimo parama.

⁴⁷ 3000-asis TAAIS "Veiklos audito standartas", prieiga per internetą: <http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>.

	rėmimo fondo komisija, su SV subjektų gavusių paramą vadovais.	
Nenumatytos paramos galimybės visoms smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų grupėms	<p>Dokumentų peržiūra. Nagrinėti: Vietos savivaldos įstatymas; Teisėkūros pagrindų įstatymas; Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas; Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatai; Savivaldybės tarybos sprendimai, administracijos įsakymai, susiję su smulkiojo verslo rėmimo fondo parama. Finansinės paramos įgyvendinimo sutartys.</p> <p>Dokumentų analizė - analizavome savivaldybės strateginiuose dokumentuose planuojamus tikslų ir uždavinių įgyvendinimo rodiklius. Savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolus, SV subjektų dokumentus - paraiškas, pridedamus dokumentus, lėšų naudojimo sutartis.</p> <p>Apklausa žodžiu: Pokalbiai su Apskaitos ir Teisės ir personalo skyriais, Kėdainių rajono smulkiojo verslo rėmimo fondo komisija.</p>	Nustatyti subjektus turinčius teisę naudotis SVV paramos priemonėmis.
Nereglamentuojamas komisijos narių interesų konfliktų valdymas ir komisijos narių rotacija	<p>Dokumentų peržiūra. Nagrinėti: Vietos savivaldos įstatymas; Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas; Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas; Savivaldybės tarybos sprendimai, administracijos įsakymai, susiję su smulkiojo verslo rėmimo fondo parama.</p> <p>Dokumentų analizė - Savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolus, SV subjektų dokumentus - paraiškas, pridedamus dokumentus.</p> <p>Apklausa žodžiu: Pokalbiai su Apskaitos ir Teisės ir personalo skyriais, Kėdainių rajono smulkiojo verslo rėmimo fondo komisija.</p>	Įvertinti ar reglamentuotas smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos narių interesų valdymas ir komisijos narių rotacija.
Nenustatyta kokiais atvejais sudaroma Finansinės paramos įgyvendinimo sutartis	<p>Dokumentų peržiūra. Nagrinėti: Vietos savivaldos įstatymas; Teisėkūros pagrindų įstatymas; Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas; Kėdainių rajono savivaldybės administracijos sutarčių rengimo, derinimo, pasirašymo ir vykdymo tvarkos aprašas; Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatai; Savivaldybės tarybos sprendimai, administracijos įsakymai, susiję su smulkiojo verslo rėmimo fondo parama.</p> <p>Duomenų analizė: analizavome Savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolus, SV subjektų dokumentus - paraiškas,</p>	Įvertinti kaip reglamentuojamas smulkiojo verslo subjektui suteiktos paramos įsipareigojimų vykdymas.

	<p>pridedamus dokumentus, finansinės paramos įgyvendinimo sutartis.</p> <p>Apklausa žodžiu - Pokalbiai su Apskaitos ir Teisės ir personalo skyriais, Kėdainių rajono smulkiojo verslo rėmimo fondo komisija, su SV subjektų gavusių paramą vadovais.</p>	
Skirtingi smulkiojo verslo subjektų programos vertinimo kriterijai	<p>Dokumentų peržiūra. Nagrinėti: Vietos savivaldos įstatymas; Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas; Kėdainių rajono savivaldybės strateginiai 2020-2022, 2021-2023 metų veiklos planai. Kėdainių rajono savivaldybės smulkiojo verslo rėmimo fondo nuostatai; Savivaldybės tarybos sprendimai, administracijos įsakymai, susiję su smulkiojo verslo rėmimo fondo parama.</p> <p>Duomenų analizė: analizavome savivaldybės strateginiuose dokumentuose planuojamus tikslų ir uždavinių įgyvendinimo rodiklius. Viešai internete skelbiamą informaciją apie audituojamų subjektų veiklą, Sodros vieši duomenys, VMI vieši duomenys, finansinės paramos įgyvendinimo sutartis. Surinkti ir analizuoti iš SV subjektų gauti duomenys apie įsipareigojimų vykdymą.</p> <p>Apklausa raštu: pateikti paklausimai SV paramos gavėjams.</p> <p>Apklausa žodžiu – pokalbiai su Apskaitos ir Teisės ir personalo skyriais, Kėdainių rajono smulkiojo verslo rėmimo fondo komisija, su SV subjektų gavusių paramą vadovais.</p>	<p>Surinkti auditui reikalingus dokumentus bei duomenis apie savivaldybės finansuojamą paramą SV subjektams.</p>
Nenustatytos smulkiojo verslo subjektui suteiktos paramos panaudojimo kontrolės procedūros	<p>Dokumentų peržiūra. Nagrinėti: Vietos savivaldos įstatymas; LR Biudžeto sandaros įstatymas; Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas; Savivaldybės tarybos sprendimai, administracijos įsakymai, susiję su smulkiojo verslo rėmimo fondo parama.</p> <p>Duomenų analizė: viešai internete skelbiama informacija apie audituojamų subjektų veiklą, Sodros vieši duomenys, VMI vieši duomenys. Surinkti ir analizuoti iš audituojamų subjektų gauti duomenys apie įsipareigojimų vykdymą.</p> <p>Apklausa raštu: pateikti paklausimai SV paramos gavėjams.</p> <p>Apklausa žodžiu - pokalbiai su Apskaitos ir Teisės ir personalo skyriais, Kėdainių rajono smulkiojo verslo rėmimo fondo komisija, su SV subjektų gavusių paramą vadovais.</p>	<p>Įvertinti ar nustatytos kontrolės ir stebėsenos funkcijos lėšų panaudojimo kontrolės procedūroms.</p>